

денцията за обща демократизация на обществото, развитието и постепенно-то налагане на атмосфера на търпимост и приемане на различията между хората. Същевременно в някои държави се засилват и обратните тенденции.

Европа като континент не прави изключение в това отношение. През последните десетилетия на 20-и век след създаването и разширяването на Европейския съюз този континент се превръща в притегателен център на миграционни процеси от развиващите се страни. Същевременно вътрешно между отделните страни в Европа също има такива миграционни процеси. Това поражда различни проблеми по интеграцията на имигрантите от културен, езиков, религиозен и друг характер.

Възприемането на принципа за неизменност на политическите граници, формирани след Втората световна война, до окончателното им премахване в обозримо бъдеще внася спокойствие по отношение на териториалните спорове и напрежение, съществуващо между някои европейски страни в недалечното минало.

Тези положителни процеси са съпроводени и от разпадането на някои европейски държави със сложен етнически състав на населението: Чехословакия, Съветския съюз и Югославия. В последната страна това стана по много драматичен начин и все още не е завършило напълно.

РАЗВИТИЕ НА ПОДХОДА ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕТНИЧЕСКИЯ СЪСТАВ

Преброяването на населението продължава да бъде един от основните източници за получаване на данни за броя на населението и на неговите структури за всяка страна.

Една от структурите, за които се събират данни при преброяванията, е етническият състав на населението и свързаните с него процеси и тенденции.

Като начало на систематично изучаване на етническият състав чрез преброяванията на населението може да се смята средата на 19-и век (Козлов, 1969, с. 76). Първоначално като етнически признак се е наблюдавал само езикът - майчин, разговорен и пр. Едва на Осмия международен статистически конгрес, проведен през 1872 г. в Санкт Петербург, се препоръчва в програмата на преброяванията на населението да се включва пряк въпрос за етническата принадлежност (Рябушкин, Симчера, 1981, с. 256). Но много малко страни в Европа (и в света) прилагат решенията на конгреса в това отношение².

² За наша гордост една от тези страни е България с преброяването на населението в края на 1900 г.